

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

15 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, împotriva sentinței Judecătoriei Cahul din 19 iulie 2019 și deciziei Curții de Apel Cahul din 12 noiembrie 2019, declarate de inculpații

Vîlcov Valerii XXXXXX;

Guboglo Ivan XXXXXX.

Termenul de examinare,
instanța de fond: 27.05.2019 – 19.07.2019,
instanța de apel: 20.08.2019 – 12.11.2019,
instanța de recurs: 26.05.2020 – 15.07.2020.

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul din 19 iulie 2019, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Vîlcov Valerii a fost condamnat în baza art. 189 alin. (3) lit. e) Cod penal la 4 ani și 8 luni închisoare, cu amendă în mărime de 1387,5 unități convenționale, ce constituie 69.375 lei.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei i-a fost suspendată condiționat pentru o perioadă de probațiune de 2 ani.

Guboglo Ivan a fost condamnat în baza art. 189 alin. (3) lit. e) Cod penal la 4 ani și 8 luni închisoare, cu amendă în mărime de 1387,5 unități convenționale, ce constituie 69.375 lei.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei i-a fost suspendată condiționat pentru o perioadă de probațiune de 2 ani.

2. Instanța de fond a constatat că în noaptea de 09 februarie 2019 spre 10 februarie 2019, în jurul orelor 02.00-03.00, inculpatul Vîlcov V., împreună cu Guboglo I., fiind în stare de ebrietate, de comun acord, cu scopul de a săvârși alte acțiuni cu caracter patrimonial, cu amenințarea aplicării violenței, aflându-se în XXXXXX XXX, XXXXXX, acționând intenționat, cu scopul de a cere transmiterea bunurilor din proprietate, cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viață, l-au pus pe Vlah S. în portbagajul automobilului „VAZ 2101”, n.î. XXXXXX , au închis portbagajul și i-au solicitat, amenințând cu violență fizică, să le fie transmis de la domiciliul ultimului, amplasat în XXXXXX, XXXXXX, un berbec ce-i aparține acestuia și familiei sale.

Tot el, de comun acord cu Guboglo I., în continuarea acțiunilor ilegale, amenințând cu aplicarea violenței, l-a ținut pe Vlah S. în portbagajul închis al automobilului „VAZ 2101”, n.î. XXXXXX , până nu au obținut promisiunea ultimului de a le transmite din domiciliul lui, amplasat în XXXXXX, XXXXXX, un berbec ce-i aparține acestuia și familiei sale.

Tot el, de comun acord cu Guboglo I., acționând din aceleași intenții, s-au deplasat cu automobilul „VAZ 2101”, n.î. XXXXXX , în XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX XX, unde au impus partea vătămată să ia din ocolul amplasat pe teritoriul domiciliului său și au dobândit un berbec cu greutatea de 35 kg., la prețul de 28 lei/kg., în sumă totală de 980 lei.

Instanța a reținut că inculpații au recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și probele administrate, solicitând examinarea cauzei în procedura prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală.

Dat fiind că probele administrate au dovedit pe deplin vinovăția inculpaților, acțiunile lor au fost încadrate pe art. 189 alin. (3) lit. e) Cod penal, ca șantajul, adică cererea de a se transmite bunurile proprietarului sau de a săvârși alte acțiuni cu caracter patrimonial, amenințând cu violență persoana, săvârșită de două persoane, urmate de dobândirea bunurilor cerute.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de faptul că inculpații au comis o infracțiune gravă, care se pedepsește cu închisoare de la 7 la 10 ani și cu amendă în mărime de la 1850 la 2350 unități convenționale, în condițiile aplicării prescripțiilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, fiind stabilite noi limite de la 4 ani și 8 luni la 6 ani și 8 luni închisoare, cu amendă de la 1387,5 la 1762,5 unități convenționale, că au recunoscut vina și s-au căit în cele săvârșite, că nu au fost stabilite circumstanțe atenuante și agravante, că aceștia se caracterizează satisfăcător, iar inculpatul Vîlcov V. are la întreținere doi copii minori, concluzionând că reeducarea și corectarea lor este posibilă fără izolare de societate, aplicându-le prevederile art. 90 Cod penal.

3. Avocatul Igor Izvecov și inculpatul Vîlcov V. au declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care ultimului să-i fie aplicată pedeapsa de 4 ani și 8 luni închisoare, cu suspendarea condiționată a executării ei pe un termen de 1 an, fără amendă, în corespundere cu art. 79, 90 Cod penal.

Apelanții au invocat că la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de fond nu a ținut cont de circumstanțele atenuante prevăzute la art. 76 Cod penal – caracteristica pozitivă, nu este angajat în câmpul muncii, partea vătămată nu are careva pretenții, a

contribuit la descoperirea infracțiunii prin depunerea declarațiilor de recunoaștere a vinovăției.

3.1. Avocatul Igor Izvecov a declarat apel și în numele inculpatului Guboglo I., solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acestuia să-i fie aplicată pedeapsa de 4 ani și 8 luni închisoare, cu suspendarea condiționată a executării ei pe un termen de 1 an, fără amendă, în corespundere cu art. 79, 90 Cod penal.

Apelantul a indicat că la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de fond nu a ținut cont de circumstanțele atenuante prevăzute la art. 76 Cod penal – caracteristica pozitivă, partea vătămată nu are careva pretenții, a contribuit la descoperirea infracțiunii prin depunerea declarațiilor de recunoaștere a vinovăției, la moment este înrolat în serviciul militar, a comis infracțiunea având vârsta de până la 21 ani, împrejurări în care corectarea lui este posibilă fără aplicarea pedepsei complementare sub formă de amendă.

4. Potrivit deciziei Curții de Apel Cahul din 12 noiembrie 2019, apelurile au fost respinse ca nefondate.

Instanța de apel a reținut că la stabilirea pedepsei, instanța de fond a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite, de motivul și scopul celor comise, personalitatea celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, precum și de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovaților, de condițiile de viață ale familiilor lor și faptul că partea vătămată nu are pretenții față de ei.

Ori, chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv de evaluare a tuturor elementelor constitutive ale faptei.

Astfel, sancțiunea art. 189 alin. (3) lit. e) Cod penal prevede pedeapsă cu închisoare de la 7 la 10 ani, cu amendă în mărime de la 1850 la 2350 unități convenționale, amenda fiind obligatorie, iar, în condițiile aplicării prescripțiilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, se stabilesc noi limite de la 4 ani și 8 luni la 6 ani și 8 luni închisoare, cu amendă de la 1387,5 la 1762,5 unități convenționale.

Deci, la stabilirea pedepsei, instanța de fond a ținut cont de faptul că inculpații au comis o infracțiune gravă, anterior au fost sancționați contravențional, că Guboglo I. se caracterizează satisfăcător, de lipsa circumstanțelor atenuante și agravante, pedeapsa stabilită acestora de 4 ani și 8 luni închisoare, cu amendă în mărime de 1387,5 unități convenționale, cu suspendarea condiționată a executării pe o perioadă de probațiune de 2 ani, fiind corespunzătoare și echitabilă, lipsind motive de reducere a perioadei de probațiune și excludere a pedepsei complementare.

Prin urmare, sunt irelevante afirmațiile apărării că pedeapsa aplicată este prea aspră.

Totodată, sancțiunea art. 189 alin. (3) lit. e) Cod penal prevede aplicarea pedepsei penale principale împreună cu stabilirea pedepsei complementare, iar circumstanțe excepționale care ar permite excluderea acesteia nu au fost stabilite.

Mai mult, sunt neîntemeiate alegațiile apărării că recunoașterea vinovăției reprezintă circumstanță atenuantă prevăzută la art. 76 Cod penal, deoarece recunoașterea vinovăției, participarea la descoperirea infracțiunii și lipsa pretențiilor părților vătămate au fost luate deja în considerație la aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, fiind reduse limitele pedepsei cu închisoare cu 1/3 și pedepsei complementare cu 1/4.

La fel, sunt nefondate și argumentele apărării că instanța a ignorat faptul că inculpatul Vîlcov V. se caracterizează pozitiv, nu este angajat în câmpul muncii și nu are surse de achitare a amenzii, ori, acesta are posibilitatea de a se angaja și a obține o sursă de venit.

Totodată, afirmațiile că inculpatul Guboglo I. la moment este înrolat în serviciul militar și că instanța de fond a omis că acesta a comis infracțiunea având vârsta de până la 21 ani sunt irelevante, fiind stabilit că instanța de fond a luat în considerație toate circumstanțele cauzei, nefiind prezente circumstanțe excepționale ce ar permite aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal.

Astfel, pedeapsa stabilită inculpaților de instanța de fond va asigura restabilirea echității sociale, corectarea și reeducarea acestora în realizarea scopului legii prevăzut la art. 61 Cod penal, fiind echitabilă, legală și direct proporțională cu gravitatea faptelor comise.

5. Inculpatul Vîlcov V. a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea parțială a hotărârilor adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie aplicată pedeapsa de 4 ani și 8 luni închisoare, cu suspendarea condiționată a executării ei pe un termen de 1 an, fără amendă, în corespundere cu art. 79, 90 Cod penal.

Recurentul a indicat la stabilirea-i pedepsei, instanța de fond nu a ținut cont de circumstanțele atenuante prevăzute la art. 76 Cod penal – caracteristica pozitivă, nu este angajat în câmpul muncii, partea vătămată nu are careva pretenții, a contribuit la descoperirea infracțiunii prin depunerea declarațiilor de recunoaștere a vinovăției.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 5), 6) Cod de procedură penală.

5.1. A declarat recurs ordinar și inculpatul Guboglo I., în care solicită casarea parțială a hotărârilor adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie aplicată pedeapsa de 4 ani și 8 luni închisoare, cu suspendarea condiționată a executării ei pe un termen de 1 an, fără amendă, în corespundere cu art. 79, 90 Cod penal.

Recurentul a indicat la stabilirea-i pedepsei, instanța de fond nu a ținut cont de circumstanțele atenuante prevăzute la art. 76 Cod penal – caracteristica pozitivă, partea vătămată nu are careva pretenții, a contribuit la descoperirea infracțiunii prin depunerea declarațiilor de recunoaștere a vinovăției, la moment este înrolat în serviciul militar și a comis infracțiunea având vârsta de până la 21 ani, împrejurări în care corectarea lui este posibilă fără aplicarea pedepsei complementare sub formă de amendă.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 5), 6) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare nominalizate pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

În primul rând, conform art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor

prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Potrivit art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora.

Sub acest aspect se reține că recursurile sunt fondate în drept și pe art. 427 alin. (1) pct. 5), 6) Cod de procedură penală, care prevede următoarele temeuri - cauza a fost judecată în primă instanță sau în apel fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate, că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței (*pct. 5., 5.1. din decizie*).

Totodată, în recursurile respective, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat, în raport cu împrejurările relevate în descriptivul hotărârilor atacate, care ar fi esența și erorile concrete de drept a circumstanțelor că cauza a fost judecată în primă instanță sau în apel fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, dar raportată la exigențele art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, care i-ar fi afectat soluția, fiind omisă în totalitate și argumentarea ilegalității hotărârilor atacate în acest sens (*pct. 5., 5.1. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursurile nominalizate nu întrunesc condițiile de conținut în partea vizată, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursurile ordinare ale inculpaților cu circumstanțe în fapt și în drept, care le-ar justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeuri neargumentate legal de recurenți.

Ori, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursurile ordinare ale inculpaților, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5., 5.1. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor atacate, inclusiv cele reproduse în pct. 2. și 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpaților, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de

drept material, ținând corect cont că inculpații au comis infracțiuni grave, dar și de prevederile art. 7, 61, 75, 90 Cod penal, 364¹ Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare. La stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

În consecutivitatea enunțată, instanțele de fond și de apel, just au concluzionat că în cazul în care inculpații au săvârșit o infracțiune gravă, care se pedepsește cu închisoare de la 7 la 10 ani, cu amendă în mărime de la 1850 la 2350 unități convenționale, chiar și în prezența circumstanțelor invocate de inculpați (*pct. 5., 5.1. din decizie*), micșorarea perioadei de probațiune și excluderea aplicării pedepsei cu amendă, ar reprezenta o soluție de pedeapsă penală prea blândă, inequitabilă, inadecvată și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpaților, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lor, cât și a altor persoane.

Astfel, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpaților în corespundere cu prevederile legale, instanța de apel pronunțându-se argumentat și detaliat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile apărării (*pct. 2., 4. din decizie*).

Pe lângă aceasta, recursurile declarate, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5., 5.1. din prezenta decizie, sunt întemeiate doar pe critica modului în care instanțele de fond și de apel au apreciat probele și circumstanțele cauzei în latura pedepsei aplicate inculpaților.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale în alt sens decât cel pe care îl propun inculpații este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie

un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursurile nominalizate au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. – 5.1. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că s-au aplicat inculpațiilor pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursurile ordinare sunt vădit neîntemeiate.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce sunt vădit neîntemeiate, recursurile de pe rol urmează a fi declarate inadmisibile.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de inculpații Vîlcov Valerii XXXXX și Guboglo Ivan XXXXX, împotriva sentinței Judecătoriei Cahul din 19 iulie 2019 și deciziei Curții de Apel Cahul din 12 noiembrie 2019, pe motiv că sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 07 august 2020.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun